

אומר היה רבי יהושע: עולת העוף שנעשת למטה, במעשה חטאַת לשם חטאַת — כיון שמלך בה סימן אחד לשם חטאַת למטה, הרוי קדם בכך "מעשה החטאַת", שהוא חיתוך סימן אחד למטה, למעשה העולה, שהוא חיתוך שני סימנים. ובכך עקר מעולות העוף את שמה, והחליל עליה שם חטאַת העוף. הילך נמשכת העולה ונעשה מעשה כמעשה חטאַת העוף. והיינו, שעשייתה של העולה נחשבת כעשית קרבן חטאַת, ונפקא ממנה לכך שאינה נפסקת המליקה, והיא יוצאת מידי מעילה, ודינה כדין קדשים שמתו, אך אין היא מכפרת, וכפי שיבואר להלן.⁽⁵⁾

ופריכין: אי הבי, שאפשר לעקור במעשה של קרבן אחר ולשם קרבן אחר את שמו הראשון של הקרבן ולהחליל עליו את השם الآخر, חטאַת העוף נמי שעשאה לمعالה במעשה עולה לשם עולה נימא נמי הבי, דמבי מליך בה סימן אחד לمعالה ייעקר ממנה שם חטאַת העוף, שהרי נעשית לمعالה, ולשם עולות העוף, [וחיתוך סימן אחד הוא חלק מעשה העולה], ונימא דבאייך סימן תימשך מלאה חטאַת, ותחו עולות העופות??!

וכי תימא הבי נמי, שרבי יהושע יסביר כן גם בחטאַת העוף שנעשת לمعالה לשם עולה וכמעשה עולה, שנמשכת החטאַת נעשית לעולה,

האמיר רבי יוחנן משומן רבי בנאה: כך היה הצעה של משנה.

אמר לו רבי אליעזר: אשם ששהטו בדורם [שלא במקומו בצפון] לשם שלמים יוכיח, ששינה את שמו מאסם לשלהי ושבינה את מקומו מצפון לדורם ומועליהם בו. אף אתה אל תתמה על העולה שעשאה לשם חטאַת שאף על פי שינוי את שמה מעולה לחטאַת ושינה את מקומה מלמעלה למטה, שימעלין בה.

אמר לו רבי יהושע: לא תוכיח מידי גם מכאן, כי אם אמרת באשם שינוי את שמו לשלהים ושבינה את מקומו לדורם, אך לא שינוי את מעשיו, שעשוו במעשה האשם, הילך מועלים בו. תאמר בעולה שעשאה לשם חטאַת, שינוי את שמה, ושינה את מקומה, ושבינה את מעשיה.

אישתיק רבי אליעזר ולא ענה לרבי יהושע.

אמר רבא: אמאי אישתיק רבי אליעזר? ונימא ליה: אשם ששהטו בדורם לשם שלמים בשינוי בעליים [שהישב לעשותו לשם אדם אחר ומהשבה שכזאת נחשבת כשינוי מעשה] יוכיח בדברי, שהרי שינוי את שמו, מאסם לשלהים, ושינה את מקומו מצפון לדורם, ושינה את מעשיו [וכdadמרין], לשינוי בעליים חשיב כשינוי מעשה], ומורעלין בו.

ומዲיק מכאן רבא: מדלא קאמר ליה רבי אליעזר לרבי יהושע הבי — שמע מינה נחית רב אליעזר לטעמיה דרבבי יהושע. והיינו משמע שקיביל רב אליעזר את דעתו וטعمו של רבי יהושע, כדאמר רב אדא בר אהבה בהסביר טומו של רבי יהושע:

5. מנהת אברהם לפִי המהלך של הגראי'ז.